

VĚSTNÍK ASOCIACE ČESKÝCH A MORAVSKOSLEZSKÝCH MUZEÍ A GALERIÍ

Z jednání orgánů AMG

Kolegia

Regionální kolegium jihomoravských muzeí

9. 11. 1994 se v Západo-moravském muzeu v Třebíči sešli ke svému jednání zástupci regionálního kolegia jihomoravských muzeí.

Po informaci o průběhu jednání senátu dne 27. 9. byli účastníci seznámeni s projektem "Analýza sbírkových fondů" a dále s vyplňováním dotazníku "Struktura sbírkových fondů muzeí ČR". Vystal požadavek na ještě podrobnější návod k jeho realizaci. Komise určená za kolegium pro metodickou pomoc s vyplňováním dotazníku navštíví za tímto účelem muzea ve svém regionu, včetně nečlenů AMG.

V následující diskusi bylo mimo jiné poukázáno na problém neobsazených odborných míst v muzeích a z nich především míst archeologů.

Termín příštího jednání si účastníci stanovili na 14. 12. t. r.

Komise

Komise konzervátorů - restaurátorů a preparátorů

10. 11. 1994 se konalo zasedání komise konzervátorů - restaurátorů a preparátorů AMG.

Komise zhodnotila práci za uplynulý rok, zejména seminář, který proběhl ve dnech 10. - 12. května v Luhačovicích.

Členové komise podali informace o činnosti jednotlivých sekcí a dále se věnovali problematice pomaturitního studia konzervování v Praze a Brně. Důležitým bodem jednání se stala debata o připravované výstavě prací konzervátorů - restaurátorů a preparátorů. Vedle termínu a místa konání se projednávaly podrobnosti dalších potřebných věcí pro výstavu. Kromě této akce je v přípravě na další rok seminář, který se bude konat v září v Olomouci, na téma bezpečnost práce.

Členové komise diskutovali o projektu "Pasport sbírek" a o možnostech nové podoby konzervačních karet, které byly prezentovány Archeologickým ústavem. Závěrem byla nastolena otázka další podoby komise a naplnění její práce. Protože jde o dlouhodobější koncepčně náročný projekt, byla tato otázka odsunuta na pozdější dobu.

Po skončení zasedání komise konzervátorů - restaurátorů a preparátorů proběhla schůzka školské subkomise, která projednávala stanovisko komise k výuce a výchově konzervátorů - restaurátorů požadované MŠ ČR.

Semináře, konference

Ohlasy na I. mezinárodní konferenci OBUV V HISTORII 94 Academia Centrum Zlín 19. - 21. 9. 1994

"Pokud je mi známo, dosud se podobné setkání nekonalo, jste první na světě. Jsem šťastná, že jsem měla možnost dozvědět se tolik nového od českých a moravských přednášejících."

Tak se o konferenci "Obuv v historii 94" vyjádřila britská expertka, specialistka na dějiny obuvi a obouvání slečna June Swann z Northamptonu, nositelka řádu britského impéria (M. B. E.). Podobně hodnotili obsah a úroveň prvního setkání odborníků na historickou obuv i další zahraniční hosté, kteří se sjeli do Zlína z Evropy, Kanady, Spojených států. Na konferenci, pořádané v září letošního roku Muzeem jihovýchodní Moravy a Fakultou technologickou Vysokého učení technického, se sešlo kolem čtyřiceti tuzemských a dvaceti zahraničních odborníků. Program byl členěn do čtyř tematických okruhů. Ve třidvaceti referátech představili přednášející zajímavé exponáty, kuriozity, obuv významných osobností (pohřební obuv kancléře Václava Antonína Kounice, výstřední obuv ve sbírkách obuvnického muzea v Offenbachu, dřeváky z oblasti západní Evropy), referovali o dějinách obuvnické řemeslné výroby a historii obuvnické průmyslové výroby v Čechách a na Moravě, dále se zabývali charakteristikou vývoje obouvání v určitém historickém období, určitém regionu (obuv severoamerických indiánů, archeologická obuv v regionu Chesepeake, módní styly západní Evropy, krojová obuv Slováků a Valašska). V závěru pracovního programu se hovořilo o restaurování a konzervátorských pracích obuvnického sbírkového fondu, zástupci obuvnických muzeí z francouzského Romans a švýcarského muzea firmy Bally představili své sbírkové fondy. Zástupkyně české obuvnické asociace, nedávno

ustavené ve Zlíně, informovala o cílech a významu tohoto sdružení obuvnických výrobních a obchodních firem.

Všechny přednášky budou publikovány ve sborníku, který bude vydán dvojjazyčně v češtině a v angličtině.

Jako doplněk pracovního programu nabídli pořadatelé svým hostům bohatý doprovodný program. Ve Zlínském muzeu si účastníci prohlédli kolekci historické a exotické obuvi a výběr exponátů z produkce firmy Baťa. Nadšeně byly přijaty vtipné reklamní filmy z třicátých a čtyřicátých let natočené ve zlínských filmových ateliérech Baťa.

V rámci konference se uskutečnilo již druhé setkání zástupců obuvnických muzeí, sdružených v projektu CALCEUS. Cílem tohoto sdružení je vzájemná informovanost a spolupráce obuvnických a kožedělných muzeí.

V projektu je prozatím zastoupeno sedm muzeí. Jejich nejbližším záměrem je vydávání informačního bulletinu. Výsledkem spolupráce by měl být filmový dokument, zabývající se vývojem obouvání. A právě konzultace ke scénáři filmu byla hlavní náplní zmíněného setkání. Symbolem konference se stala dámská obuv 17. stol., usňový střevíc šlechtičny, zvaný "kothurn" a pořadatelé doufají, že se tento symbol objeví za tři roky na pozvánkách znovu. Již dnes organizátoři celé akce uvítají náměty a názory muzejní obce, případně informace o sbírkách obuvi ve fondech muzeí a galerií.

Transformace nevyrobní sféry

Pod tímto názvem se v červnu 1994 konal celostátní seminář, kterého se kromě předsedy vlády ČR a některých ekonomických ministrů zúčastnila řada ministrů nevyrobních resortů.

Z tohoto jednání přinášíme doslovný přepis části vystoupení Václava Klause a pro zajímavost celého příspěvku ministra kultury Pavla Tigrida včetně jeho odpovědí na otázky účastníků.

Úvodní slovo k transformaci nevýrobní sféry

Václav KLAUS
předseda vlády
České republiky

(výňatek)

Má být transformace nevýrobní sféry provedena na organizace soukromé a státní nebo na organizace veřejnoprávní?

Jsem přesvědčen, že při koncipování transformace nevýrobní sféry je třeba vycházet ze stejných základních principů, na nichž je u nás založena transformace ekonomiky a dalších oblastí. Transformace proto nebude paušální, nebude zcela identická ve všech oblastech, umožní vedle sebe existovat organizacím, založeným na různých principech, a bude založena na individuálních transformačních projektech.

Některé věci však nesmíme opomíjet či podceňovat. Zaprvé jde o požadavek maximální transparentnosti vlastnických práv, který je v nevýrobní sféře stejně aktuální jako kdekoliv jinde. Jen jasně definovaná odpovědnost vlastníka za jeho majetek a jeho materiální zainteresovanost na poskytování té či oné služby s minimálními náklady maximálnímu okruhu zákazníků může přinést změnu do tradičně zanedbaných a plynutím a nezájmem o občana se vyznačujících některých našich nevýrobních organizací. Představy o tom, že se podaří udržet dosavadní ne příliš růžové poměry, když už to nejde za fasádou státu, tak alespoň za fasádou "neziskovosti" a veřejnoprávnosti, tedy způsobem, že se - pokud počno bezúplatně - vydá pod heslem veřejného zájmu majetek státu, tj. majetek daňových poplatníků, do rukou "veřejnoprávních" skupin jednotlivců, je třeba zásadně odmítnout. Transformační projekty musí mít, v každém konkrétním případě standardní strukturu a jde-li o majetek státu, musí být privatizován.

Dalším argumentem pro maximální aplikaci standardních postupů z jiných oblastí při transformaci nevýrobní sféry je požadavek jednotnosti podnikatelského prostředí. Argument neziskovosti totiž ve výstižném překladu znamená osvobození od daní. Je při tom evidentní, že řada aktivit sloužících nejširší veřejnosti může být velmi lukrativních a že ziskový motiv je nejlepším nástrojem, jak zlepšovat kvalitu poskytovaných služeb. Nevidím důvod, proč vystavovat ziskové organizace podmínkám nerovné soutěže s těmi, kteří budou od daní osvobozeni.

Obecně samozřejmě platí, že "neziskové organizace" představují nebezpečí jisté nekontrolovatelnosti a možnost zneužívání neziskového postavení k prosazování nikoli veřejných, ale ryze soukromých zájmů na úkor daňových poplatníků, tedy na úkor nás všech. Nejde o neutrální manévr a není náhodou, že je volání po neziskových organizacích spojeno s tolika očekáváními. Víím dobře, že si řada institucí z nevýrobní sféry s neziskovým statutem spojuje možnost odpoutat se od závazných pravidel hospodaření a odměňování, platných pro rozpočtové a příspěvkové organizace. Současně se však často předpokládá, že státní rozpočet bude vzhledem k nezbytnosti další existence řady z nich nucen tyto zvýšené náklady stále dotovat. Lákavé jsou představy o snadné možnosti disponovat s atraktivními nemovitostmi a majetkem nacházejícím se dnes v rukou státu, neplatit daně a ještě usilovat o dotace. Představy o snadné kontrolovatelnosti aktivit "veřejnoprávních" institucí existující zkušenost bohužel nepotvrzuje. Chtěl bych také říci pár slov o rozšířeném mýtu a možnostech řešení finančních problémů nevýrobní sféry pomocí sponsoringu. Seriózní úvaha nám říká, že sponorské příspěvky jsou pro jejich poskytovatele investicí jako cokoliv jiného. Lze proto očekávat, že sponorské příspěvky potečou do mediálně atraktivních oborů. Těžko však uvěříme představě, že se většina našich kulturních, sociálních či zdravotních institucí bude těšit štědré přízni sponsorů. Většina jich zůstane závislá na státním rozpočtu, přičemž bych chtěl každému zdůraznit, že neziskový (vlastně nezdaňovaný) statut znamená ztrátu nároku na rozpočtovou dotaci.

Doufám, že z toho, co říkám, nikdo nevyvozuje, že je neziskový statut té či oné instituce nevýrobní sféry automaticky vyloučen. Jde mi však nesmírně o to, jak definovat veřejný zájem,

který by neziskový statut ospravedlnil. Formulace veřejného zájmu je obtížná, lépe se o ní volně mluví, než se přesně definuje, ale musí vycházet z následujících principů:

- musí být zajištěn minimální standard poskytované služby, pro všechny občany (nebo všechny na určitém teritoriu)

- musí být zachován princip solidarity, na němž spočívá existence státu a který umožňuje, aby veřejné statky a služby mohly být poskytovány všem, bez ohledu na jejich momentální situaci, a princip nediskriminace té či oné části veřejnosti k poskytované službě či statku,

- musí být respektován princip subsidiarity, tj. přiblížení rozhodování o veřejné službě či statku občanovi, a tím zvýšení efektivnosti, pružnosti a rychlosti rozhodování,

- konečně je třeba respektovat tradice, které u nás v té či oné oblasti existují (např. ve školství).

Z mého pojetí vyplývá, že v transformaci nevyrobní sféry přísluší rozhodující úloha dvěma primárním entitám, do nichž je u nás každý občan začleněn a s nimiž se ztotožňuje, tj. obci a státu.

Názory, které transformaci nevyrobní sféry spojují s vytvořením vyšších územních celků, nepovažuji za správné. Po vzniku regionů by jejich orgány měly mít pouze ty pravomoci, které se týkají otázek nadobecního významu, nicméně nepřesahujících hranice regionu. Je zřejmé, že ve světle těchto ohraničení je jejich okruh poměrně omezen.

Mohu-li své vystoupení shrnout, zopakoval bych svůj maximální důraz na

- standardnost transformačních postupů
- nezhoršení dostupnosti poskytovaných služeb pro občana
- převedení do soukromého co do veřejného nepatří
- preferenci soukromého a státního před třetí cestou tzv. veřejnoprávního
- paralelní existenci různých přístupů
- zodpovědnosti státu dobře zabezpečovat to, co státu skutečně přísluší.

Problematika transformace kultury

Pavel Tigrid
ministr kultury ČR

Dámy a pánové,
začnu omluvou. Býval bych se rád zúčastnil alespoň části tohoto jednání, nebylo to možné.

Každý chce, jak víte, mluvit s ministrem a s nikým jiným, takže návštěvy se střídají, navíc jsem také byl v cizině, takže se omlouvám. Zároveň předpokládám, že už musíte být strašně unaveni z celodenního jednání.

Ostatně tak trochu symbolicky kultura zůstala naposled, poněvadž konec konců my jsme sice všichni kulturní, ale že by byl nějaký obrovitý zájem o kulturu, nikoliv snad v té odborné, ale v celé společnosti, to zřejmě není. Snad jste si všimli, že v různých výzkumech veřejného mínění se ptají na všechno možné, ale sotva kdy na kulturu. Proč asi? Buď to občana opravdu moc nezajímá, má mnoho jiných věcí, které ho zajímají a bolí, ať je to bezpečnost, nezaměstnanost, inflace atd., nebo ta otázka vůbec není položena, poněvadž nestojí za to, aby byla položena.

Ministerstvo kultury - to je opravdu nevyrobní sféra par excellence. My nic nevyrobíme, občas připravujeme nějaký zákon, který buďto projde nebo neprojde vládou, pak projde nebo neprojde v parlamentě, takže někdy má člověk takový pocit, že se namáhá zbytečně. Jisté je, že zákony, které ministerstvo kultury připravuje, nutně potřebujeme. Památkový zákon, tiskový zákon, zákon o neziskových organizacích. Bez toho se těžko pohneme, kam chceme. Když jsem začal, když jsem byl do tohoto podivného ministerstva, které obyčejně nikdo nechce, parašutován, tak jsem se zamyslel nad tím, co to ministerstvo kultury vlastně je, jaká je jeho společenská nezbytnost. Trochu jsem to asi přehnal, když jsem letos v dubnu řekl, že ministerstvo kultury je zplozenec komunismu. Kultura byla po 42 let oblastí vlastně takové úplaty. Ta vládnoucí strana, všemocná strana, dávala spoustu peněz, pravda ne vždycky zbytečně, na umění, na literaturu atd. a zároveň přikázala: občánku umělče, dělej si divadlo, toč si filmy, zřizuj si knihovny, ale nebuď občan, nepleť se nám do politiky. Prostě tak nějak to bylo, je to možná přehnané, ale byla to do jisté míry taková úplata a já se podivuji, jak přece jenom hluboko se zahníždil názor, že stát má povinnost "starat se o kulturu", že stát a kultura jedno jsou. A jak se i různé instituce, spolky, divadla, galerie výlučně spoléhají na to, že stát - poplatníci - platí a zaplatí. I když by mohly uzavřít výhodné dohody s nadacemi, mohly by v jistých případech vyvinout sponzorské úsilí, nebo dát nějaké agentuře možnost, aby pronajala část prostor, které užívají, aby si

prostě přivydělaly. Jenže proč by to dělaly? Vždyť stát to stejně zaplatí.

Tak tuto filosofii nepřijímám. Rozhodně co jde z peněz poplatníků, musí být nějakým způsobem zdůvodněno. Navíc a naopak, soukromé peníze mají mimo jiné tu výhodu, že nesmí být ani zúčtovány ani zdůvodněny.

Uvažujeme o tom - a to Vás možná bude zajímat, to je myšlenka pana Salzmana - že by banky a takové firmy atd., které vykazují určitou sumu peněz každý rok na kulturu, že by se dal dohromady a vytvořil se takový superfond z peněz dárců, ne - li už rovnou mecenášů. Prostě ten nápad tady vznikl, bylo by to zajímavé, poněvadž by se vytvořila určitá suma soukromých peněz a spravovali by to nějakí spravedliví lidé, kteří by sotva mohli být nařčeni z nepoctivosti.

Někdy se mi zdá, že poctivost je u nás podezřelá. Je podezřelé, když někdo chce něco spravovat poctivě, neziskově. Krátce - je možnost, vytvořit takovýto superfond soukromých peněz na kulturu. Nemusím Vám říkat, že žádost o státní peníze je obrovitá spousta, já zírám, když probírám co všechno poplatníci podporují, na co přispívají, co toho je, a přitom jak řečeno, si nejsem jist do jaké míry společnost chce kulturu. Jsme sice kulturní a kultura musí být, ale jednou by se mělo prozkoumat a já doufám, že se jednou prozkoumá, nakolik občan kultura chce, kolik chce opravdu na kulturu dát, 10 korun, 20, 100 korun z vlastní kapsy, poněvadž si často ani neuvědomuje, že na ni platí nepřímá a to tak nebolí. Ale hlavně, aby se zjistilo, nakolik této společnosti na kultuře opravdu záleží, když se stále oháníme, že kulturní jsme. Nejsem si jist odpovědí, ale může to i zde být námět k debatě, rád bych od Vás teď k tomuto bodu něco slyšel.

Už brzo se dáme na ministerstvu kultury do přípravy rozpočtu na příští rok. Už jsem to řekl a říkám to znovu, tam se musíme zamyslet.

Zatím ve vedení ministerstva, ale myslím, že i ve vládě převládá pocit, že prioritou jsou kulturní památky. Prostě to je ten odkaz, který tady máme, byla by to investice na 50, na 100 let, zachráníme co se dá. 90% z těch památek jsme už odstátčili, víme kdo je vlastní, 10% nám jich tedy zbývá coby státních. Máme 88 přímých příspěvkových organizací, chceme je snížit na desetinu. Památková péče souvisí samozřejmě s turismem, ale především to souvisí s tím, že tato země má dlouhou tradici, je to národní dědictví, které bylo po půl století většinou velmi

špatně ošetřováno, to víte líp než já. Myslím si, že by se mohlo podařit, abychom v příštím rozpočtu dostali navíc balík peněz právě na památky. Jestli je to možné, to si ještě probereme, ale jisté, že by možná politicky, ba i stranicko - politicky, by to bylo atraktivní. Konec konců každý poslanec odněkud je, někde poslancuje, a tam je nějaký ten hrad, zámek, kostelík, je tam něco co by se mělo vylepšit, zachovat, vykrášlit, vyšperkovat...A že tudíž ti poslanci, než by hlasovali proti takovému balíku peněz výsledně určenému a vyúčtovatelnému jenom na památkovou péči, že by se jim těžko hlasovalo proti.

Ještě na konec k tomuto nepřipravenému úvodu slovo k ministerstvu kultury. Já jsem si uvědomil do čeho jdu, to je ale daleko složitější, než jsem si myslel. A věcně obrovsky rozsáhlé. Na ministerstvo dopravy, dejme tomu, na mého kolegu Stráského, mohou jít jenom lidé, kteří chtějí něčeho dosáhnout v oblasti železnic, letectví nebo u silniční dopravy. Kdežto v tom ministerstvu kultury to je neuvěřitelné, kdo všechno se hlásí o slovo a samozřejmě něco chce nebo nechce. Od restaurátorů, kteří nechtějí být živnostníky, přes knihovny, které nemají peníze na knihy, až po taneční soubory a samozřejmě kostely, do nichž teče desítky let děravou střechou. Tak to jde denodenně, jinak řečeno každý chce mluvit jenom s ministrem. Nemáme téměř vůbec čas na trošku koncepčního myšlení, i když, jak asi víte, od začátku jsem vždycky byl proti filosofii, kulturní politice ministerstva kultury. To už tady jednou bylo a nebylo to dobré. Ministerstvo nemá rozhodovat o tom, je-li lepší ten nebo onen orchestr, to či ono divadlo, rozhodně pak nechtít napřed peníze a pak teprve ukázat, zda něco umí...Promiňte mi ten nesouvislý úvod, čekám na Vaše dotazy, nebudu předstírat, že zodpovím každý, nemám sebou náměstky, kteří znají všechny detaily, ale ty otázky, které nebudu moci zodpovědět, rád zodpovím později písemně. Děkuji Vám za pozornost.

Dotazy:

Definovalo MK co je veřejný zájem a obecně prospěšná služba v kultuře?

Nedefinovalo, jeden z mých náměstků říká, že tím, kam dáváme peníze, vlastně definujeme kulturní politiku. Mně se to zdá být trochu zjednodušené rčení, zjednodušená zásada, ale do

jisté míry tomu tak je. Na druhé straně, samozřejmě, nemůže ministerstvo kultury vytvářet kulturu, můžeme ji jen podporovat. A pokud jde o to, co je veřejný zájem, pak v dané souvislosti asi jen abychom měli literaturu, umění, vědu atd. na takové úrovni, aby snesla srovnání s tou Evropou, do níž vstupujeme. Já myslím, že v mnoha oblastech už v ní jsme.

Kdyby se občané vyjádřili např. v anketě, že kulturu "nijak zvlášť nepotřebují", zrušíme ji?

Za prvé tomu nevěřím, že by se tak vyjádřili, za druhé kulturu nelze zrušit, stejně jako ji nemůžeme nějakým úkazem vytvořit.

Je známe, že Váš postoj k neziskovým organizacím, respektive k zákonu o těchto organizacích, se značně liší od názoru pana premiéra Klause. Můžete zcela jasně definovat co všechno by měly nebo mohly pokrývat neziskové organizace, jaké oblasti, jaká kritéria byste pro tyto organizace zvolil? Pakliže je kritériem veřejně prospěšný zájem, můžete říci, co si pod tímto pojmem představujete?

Veřejně prospěšný zájem - každý ten pojem bude vykládat jinak. Ten, kdo dělá divadlo jinak, ten, kdo restauruje obrazy jinak, ten, kdo řídí nějakou knihovnu atd. Já bych se do toho v těchto relacích nepouštěl.

Kdy a jakými prostředky byl naplněn státní fond kultury, kdy byl vydán jeho statut, kde byl tento statut zveřejněn, kdy byla jmenována jeho správní rada a kde byla zveřejněna jména jejích členů.

Ten tazatel je nějaký velice poučený šťoural. Takže ví všechno sám, samozřejmě jenom mě na to chytá. Ví jistě, jako já, že v mém fondu peníze nejsou, naopak jsou na něm dluhy z půjček Komerční banky na Lotynku, tak za dva, tři roky se ukáže jaký byl zisk.

Pan Vyskočil: Já se asi nevyjádřím líp, protože ta problematika je tak složitá, že prostě se mi nedostávají slova a já asi budu skákat z jednoho do druhého. Já vím, že pan ministr Zieleniec, když jede na nějakou zahraniční cestu, kde zrovna nevědí, jakou spolupráci mezi sebou podepsat, tak podepíší spolupráci kulturní. Z toho vyplývá, že asi tady nějaká úloha ministerstva kultury je, protože

ministerstvo kultury by mělo zajistit, co si vlastně ty státy budou mezi sebou vyměňovat. Vy jste řekl, pane ministře, že ministerstvo kultury přece tu kulturu nemůže vytvářet. Ministerstvo kultury ji přece nevytváří, to pro ni jenom zajišťuje podmínky. A my jsme tady slyšeli od pana ministra Stráského, my jsme slyšeli pana ministra Rubáše, kteří nečekají na to, až vyjde zákon o neziskových organizacích, ale mají zcela jasnou koncepci připravenou, co kde má být zachováno, co chtějí privatizovat, mají prostě připraveno to, co musí zůstat pod státní správou, to, do čeho se musí dávat peníze a o to jsou ochotni se ve vládě prát. My zatím tady to neslyšíme od Vás. Takže to bychom rádi slyšeli. A pak si myslím, že je poněkud zcestné spoléhat na průzkum mezi obyvatelstvem. Podívejte se, já si vzpomínám, jak ještě blahoslavený pan Werich promluvil o tom, že kdysi napsali Baladu z hadrů a tam psali, že bída z lidí vlky činí a jak mysleli jenom na to, že je ta bída, že nemají chleba, ale říkal, jak let přibývalo "Tak jsem zjistil, že ta duševní bída z lidí vlky činí". A v té duševní bídě je povinnost kultury pořádat stavět hráz a neptat se, jestli to lidi chtějí nebo nechtějí, poněvadž jsme, si myslím, budu trošku hodně skeptický, v té Evropě v postavení romského obyvatelstva. My se ještě trochu neumíme vyjadřovat, zatím myslíme hlavně na to, abychom se najedli, abychom tohle měli, tamto měli a ještě tak trochu zapomínáme na to, jak si o věci říct a které jsou pro nás důležité. Samozřejmě ta kultura je na posledním místě. Ale všechno dovezeme - počítače dovezeme, stroje dovezeme, když na to budeme mít, ale českou kulturu, tu nedovezeme. Ta se buď ztratí a nebude, anebo se bude - me snažit vytvořit pro ni podmínky, aby nějakým způsobem byla. A teď mi na to něco řekněte.

Zřejmě zasloužený potlesk, který každé emotivní vystoupení, a toto zřejmě bylo, zasluhuje. Já tleskám taky. Nesouhlasím s Vámi v tom, že jsme takoví kulturní mrzáci. Nejsme. Ale vůbec ne. A jestli to z mých slov vyplynulo, tak se omlouvám, tak to není. Vrátil jsem se předevčirem ze Švýcarska, kde byl zahájen Týden české hudby, V Thunu u Bernu, už asi sedmnáctý a to byla taková radost, tolik lidé o nás věděli, a to jsou Švýcaři, kteří něco vřelejšího hned tak neprojevují, oni se rozehřáli, poněvadž náš brněnský orchestr hrál skvěle slovanskou hudbu, smím-li tak říci, ono to

zahýbalo, a už jsme se zase domluvili, existuje zde na privátní bázi švýcarské nadace společnost, která bez podpory, bez přímého styku s tím či oním ministerstvem kultury, dělá svoje, 12 - 15 malých projektů, (výměna studentů, výstavy atd.), běží to. "Potřeba kultury" této společnosti je zřejmá, ale jako všechno ostatní, přetvořuje se po všech stranách, interně i externě. Opravdu si myslíte, že je u nás kultura nějak ohrožena, nebo že je mdlá a nebo že dost nevěnujeme pozornosti tomu dobrému? Já Vám prostě nerozumím, já Váš pesimismus nesdílím.

Hlas ze sálu: To jsou jen herci a spisovatelé, jaksi hudební skladatelé, nezlobte se na mne, to jsou zrovna tak uklízečky v biografu a zrovna tak knihovnici v knihovně. Nezlobte se na mne, ale vaše ministerstvo musí říct, co hodlá podporovat a co nehodlá podporovat. Co je tedy regionálního významu, co je obecního významu a co tedy hodlá stát garantovat. Musí se vyjádřit, čemu chce dát prostor a ne vyjádřením toho, že někam dám peníze a tím že vyjádřím prioritu, je to chaotické, naprosto bezkonceptní. Každá ta organizace, vždyť pro Krista Pána, co se týče divadel, co se týče všech těchhle dražších institucí, zoologických zahrad, to přece musí ministerstvo napřed říkat, ne čekat až bude zákon o neziskových organizacích a potom se uvidí. Ty organizace musí dopředu vědět, jestli budou chráněny státem nebo ne.

A jak to máme vědět, když nevíme, jaké bude například územně správní uspořádání, kdo se bude starat o co, jak správně tak finančně?

Tak jako to ví zdravotníci, jako to ví školství, jako to ví ostatní resorty.

Výstavy

Brno - Muzeum města Brna zve na výstavu karikatur Lubomíra Vaňka **Vstupte, prosím, bez klepání**, 1. 11. - 30. 11.

Česká Třebová - Městské muzeum otevřelo dne 4. 12. **novou stálou expozici betlémů**. Vystaveny jsou mimo jiné Unzeitigův unikátní pohyblivý betlém, malovaný betlém Marešův a vyřezávaný Váchův betlém.

Český Krumlov - Okresní vlastivědné muzeum připravilo výstavu **Vánoční meditace - Umění dívat se** (meditativní obrazy P. Ing. Stanislava Weigela). Výstava potrvá do konce roku 1994.

Český Těšín - Muzeum Těšínska zve na výstavu **Betlém Jiřiny Králové**, 9. 12. - 30. 1. 1995, **Čím se na Těšínsku platívalo a platí**, prodlouženo do 31. 12.

Dačice - Městské muzeum a galerie ve spolupráci s Městským kulturním střediskem v Třebíči uspořádalo **Vánoční výstavu** (ukázky betlémů, perníčků, vizovického pečiva, vánočních ozdob), 30. 11. - 6. 1. 1995.

Frydek Místek - Muzeum Beskyd - zve na výstavu: **frýdecký zámek - Přimlouvej se za nás** - svatí jako ochránci a pomocníci v lidové tradici (plastiky a obrázky na skle), 11. 12 - 12. 2. 1995, galerie Langův dům - **Hvězdy** (výstava kreseb Dagmar Lasotové), od 14. 12. 1994, Památník Ferdýše Duší ve Frýdlantě n. Ostravici - **Světlem snů a pohádek** (hračky ze sbírek Muzea Beskyd), 18. 12. - 5. 2. 1995, Památník Vojtěcha Martinka v Brušperku - **Každý jiný** (keramika ze sbírek Muzea Beskyd), 9. 12. - 31. 1. 1995.

Doprovodné akce:

4. 12. 9, 00 - 15, 00 hod. - **Vánoční jarmark** spojený s prodejem lidových a uměleckých předmětů - areál frýdeckého zámku.

8. 12. 18, 00 hod. - **Večer meditační a relaxační hudby**, účinkuje Oldřich Janota - Rytířský sál frýdeckého zámku.

26. 12. 15, 00 hod. - **Vánoce v zámecké kapli**, koncertní vystoupení spojené s vyprávěním o vánočních zvycích - Kaple sv. Barbory.

Cheb - Chebské muzeum připravilo výstavu **Chebská keramika**, od 3. 12.

2. - 4. 12. - **Mikulášský trh** - ve vstupních prostorách muzea.

4. 12. 14, 00 hod. - **Vodňanského písničky pro kluky a holčičky** - Velká výstavní síň muzea.

4. 12. 19, 00 hod. - **Jak mi dupou králíci** - představení ve Velké výstavní síni muzea.

18. 12. 17, 00 hod. - **Vánoční koncert barokní hudby**, účinkuje Vokální kvintet DAD z Karlových Varů.

Chrast u Chrudimě - Městské muzeum a nadace muzea pořádají výstavu **Vánoce dříve a nyní**

a **Betlémy Zdeňka Cinkana**. Výstavy byly zahájeny 3. 12. Mikulášským jarmarkem a pokračují do 15. 1. 1995.

Chrudim - Muzeum loutkářských kultur ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví připravily výstavu **Richarda Landra** - drobné grafiky a scénické návrhy, 23. 11. - 31. 12.

Jihlava - Muzeum Vysočiny připravilo výstavu **fotografií skupiny "Okamžiky" Zlín**, do 30. 11.

Jindřichův Hradec - Okresní muzeum a městský úřad pořádají u příležitosti slavnostního otevření městské věže výstavu **Nejvyšší jindřichohradecká dáma**. Výstava je zpřístupněna od 10. 11. 1994.

Klatovy - Okresní muzeum zve na výstavu **"Vánoční hody vítějme..."** (zimní zvyky od adventu do Tří králů), 28. 11. - 8. 1. 1995, **Jaroslav Zapletal** (výběr z tvorby), 7. 12. - 5. 2. 1995 a **Staré Klatovy v obrazech** (ze sbírkového fondu muzea), 14. 12. - 26. 2. 1995.

Z přednášek cyklu věnovaného 50. výročí osvobození republiky:

4. 1. 1995 14, 30 hod. - **Vojenská a zahraniční politika československé vlády v Londýně**, přednáší PhDr. Jan Rataj, CSc.

1. 2. 1995 14, 30 hod. - **Druhá světová válka - I. díl (léta 1933 - 1942)**, videofilm z dosud nepublikovaných filmových snímků.

Kutná Hora - Okresní muzeum pořádá výstavu **Když byly babičky malé**, 30. 11. - 21. 12.

Lanškroun - Městské muzeum zve na výstavu prací **Adolfa Borna**, 3. 12. - 29. 1. 1995.

15. 12. od 18, 00 hod. se v muzeu uskuteční koncert **Kouzlo zpěvů vánočních** (koledy a pastorely).

Liberec - Severočeské muzeum otevřelo výstavu **Kalendárium světců** (výstava plastik, obrázků na skle a jiných devocionálií ze sbírek Severočeského muzea v Liberci), 2. 11. - 29. 1. 1995, **Keramika /Petr Lada - Jaroslav Lada/**, 9. 12. - 12. 2. 1995 a **Světy Milana Janáčka**, 7. 12. - 22. 1. 1995.

Mladá Boleslav - Okresní muzeum zve na výstavu **Betlémy**, od 8. 12. ve Výstavním sále na hradě.

Nejdek - Městské muzeum uspořádalo výstavu **Krušnohorský advent** (lidové betlémy a vánoční perníčky), 30. 11. - 18. 12.

Doprovodné akce:

10. 12. 10, 00 - 16, 00 hod. - **tradiční setkání s krušnohorskými mistry řezbáři ze saského Johanngeorgenstadtu**.

15. 12. 18,00 hod. **Vánoční koncert pro ceteru a zpěv** v podání paní Berty Růžičkové.

17. 12. 10, 00 - 16, 00 hod. - **den krušnohorských paličkářek**.

Poděbrady - Polabské muzeum připravilo výstavu **Vánoce s hudbou**, od 6. 12.

Praha - Národní Technické Muzeum - zve na výstavu **Georgius Agricola - 1494 - 1555**, do 29. 1. 1995, **Václav Fiala - sochy - stavby**, 7. 12. - 1. 1. 1995 a **Volná osnova - 1991 - 94** (Štulcová, Růžičková, Vajceová, Špačková, Jenšovský, Nesvadba a Holzhuber), 8. 12. - 1. 1. 1995.

Doprovodné akce:

17. 12. 16, 00 hod. - **Já malý přicházím** - vánoční koncert dětského pěveckého sboru Kořata a jeho hostů z Lanškrounu

18. 12. 14, 30 hod. - **Keplerova hudba sfér** - vánoční hry spojené se skládáním z papíru - v rámci cyklu **Radost z matematiky**.

Prachatice - Prachatické muzeum připravilo výstavu **Staré betlémy**, 2. 12. - 30. 12.

Vánoční koncerty ve vstupní aule:

8. 12. 16, 00 hod. - Sbor PgŠ Prachatice pod vedením paní Pártlové.

11. 12. 14, 00 hod. - Sbor Církve bratrské Husinec pod vedením pana Tesárka.

17. 12. 14, 00 hod. - Chrámový sbor Prachatice.

Předklášteří - Podhorácké muzeum vybírá ze své nabídky: **stálé expozice** - obrazy malíře vysočiny Josefa Jambora, mineralogická expozice, prohlídka kláštera Porta Coeli (kostel, křížová chodba, kapitulní síň); **výstava - Loutky** ze sbírky Moravského zemského muzea a Loutkového divadla Radost v Brně, 20. 11. - 26. 2. 1995.

Muzeum Ivančice - stálá expozice **Pamětní síň malíře Alfonse Muchy**.

Památník Mohyla míru - Prace - stálé expozice
Bitva tří císařů 2. 12. 1805 a Interiér kaple.

Příbram - Okresní muzeum Příbram s Okresním muzeem Walderbach zvou na výstavy **Půvabný svět loutek a Dózičky na šňupavý tabák, fajfky a korbele z Bavorska**, 24. 11. - 8. 1. 1995.

Rakovník - Okresní muzeum - pobočka Jesenice zve na výstavy **Svět na kolejích** (ke 30 letům železničního modelářství v Jesenici), do 29. 1. 95 a **Vánoční výstavu**, 30. 11. - 31. 12.

Roudnice nad Labem - Společnost pro obnovu Podřípského muzea připravila na 3. 11. setkání při příležitosti 130. výročí narození regionálního historika a spoluzakladatele Podřípského muzea **Jindřicha Michálka**.

Rokycany - Muzeum Dr. B. Horáka uspořádalo výstavu **Keramika - Anna Balounová a obrazy - Josef Pýcha**, do 1. 1. 1995.

Doprovodné akce: V polovině prosince budou v prostorách muzea otevřeny **Staročeské vánoce**. Zahájí je slavnost dětí a mládeže s národopisným programem. Návštěvníci si budou moci prohlédnout expozici Selské jizby a Měšťánské domácnosti 19. stol., do jejichž interiérů budou zakomponovány výtvarné práce dětí na téma adventu a vánoce. Dále je připravena výstava vánočních pohlednic a výstava betlémů. Nebude chybět ani tradiční vánoční cukroví. V rámci Staročeských vánoce se uskuteční vánoční koncert lidových písní v podání souboru Domu dětí a mládeže.

Teplíce - Regionální muzeum zve na výstavu **dětských kreseb**, která je otevřena od 25. 11. 1994.

Vyškov - Muzeum Vyškovska připravilo výstavu **Keramické divánky pro Evy a Adámky** (keramika L. Břečkové), do 30. 12.

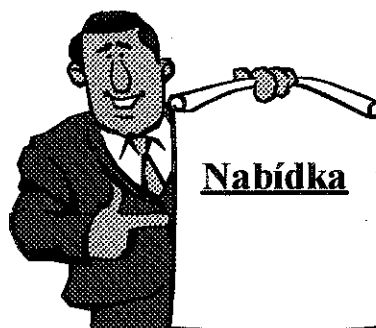
Doprovodné akce:

2. 12. - 11. 12. - Prodejní výstava obrazů a grafiky.

13. 12. 17, 00 hod. - **Baroko a české vánoce** - přednáška prof. PhDr. Milana Kopeckého, DrSc. - výstavní sál muzea.

18. 12. 14, 00 hod. **Vánoční odpoledne** - výstava perníčků D. Hanouskové a D. Flösslerové spojená s ukázkou zdobení.

Vystoupení dětského národopisného souboru Klebetníček.

Sylvie Ostrovská, Slavné ženy v Teplících

Regionální muzeum Teplíce připravilo na předvánoční čas novou publikaci věnovanou zajímavým ženám, které pobývaly v Teplících. Kniha obsahuje na padesát fotografií a její předpokládaná cena nepřesáhne 80,- Kč.

Podhorácké muzeum Předklášteří nabízí následující publikace:

Archeologické lokality a nálezy okresu Brno - venkov, 1988, 45,- Kč

Historie a příroda okresu Brno - venkov, 1994, 12,- Kč

100 let muzea v Ivančicích, 1994, 25,- Kč

Katalog Alfons Mucha, 1992, 6,- Kč

Hromadný nález ze studny v areálu Bratrského sboru v Ivančicích, 1985, 20,- Kč

Mapa "Autem za památkami okresu Brno - venkov" - s cizojazyčným textovým doprovodem, 1991, 20,- Kč.

Pavel Popelka, Příběhy v písních vyzpívané /lidové balady z moravských Kopanic/

Edice zařazená do projektu 100. výročí oslav NVČ přináší na 400 doposud nepublikovaných variant lidových balad, klenotů lidového básnictví a zpěvu z osobitého regionu východní Moravy. Balady jsou publikovány včetně notového záznamu. V českém prostředí jde o ojedinělou, vyčerpávající monografii balad určitého regionu a zároveň obsáhlý zpěvník. Vedle úvodních studií o pojmu lidová balada a charakteristiky rysů zdejších balad je edice opatřena tematickým, incipitovým, lokálním

a sběratelským rejstříkem, přičemž základ práce tvoří vlastní zápisy balad.

Edici vydává Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě ve spolupráci s MK ČR, odborem regionální a národnostní kultury a Slováckým muzeem v Uherském Hradišti.

Kromě velké pramenné hodnoty bude edice velkým přínosem pro inspiraci a tvorbu folklórních souborů i pro propagaci neobyčejně bohaté hudební kultury regionu. Edice vyjde v dubnu 1995 a její předpokládaná cena je 250,- Kč.

Publikaci lze objednat na adrese:

Muzeum J. A. Komenského,

Př. Otakara II. č. 36,

688 12 Uherský Brod

tel. 0633/2288, fax. 0633/4078

Miroslav Kšica - Olga Kšicová - Vladimír Podborský. Ženské idoly doby ledové a poledové

Žena byla a je věčnou inspirací, hrála a hraje v lidských dějinách významnou roli. Umění věků se bez motivu ženy, zvláště ženy - matky nikdy neobešlo. Již hluboko v době kamenné se objevuje materializovaná symbolika ženské postavy, která se stala obdivovaným projevem prvotního umění, i pozoruhodným pramenem poznání duchovního života pravěku.

Publikace obsahuje kromě moravských nálezů výběr ženských sošek, které byly nalézány od 19. století v pravěkých sídlištích a na kultovních místech mezi západní Evropou a Beringovou úžinou. Nejstarší z nich vznikaly před bezmála třemi tisíciletími a většina z nich se nachází ve sbírkách více než padesáti muzeí a institucí Evropy a Asie. Jen vyjimečně se nacházejí v soukromých sbírkách.

Předpokládá se, že tyto pravěké sošky nebyly vytvářeny jako umělecká díla v dnešním slova smyslu, aby zdobily určitý obytný prostor, nýbrž jako výraz myšlenek, pocitů, jako zpráva nebo symbol.

Při pohledu na mapu archeologických lokalit není ve střední Evropě na sever od Alp jiné oblasti, která by byla tak bohatá na výskyt umění doby kamenné, jako Morava. Že dnes u nás můžeme studovat tak obsáhlé soubory pravěkého umění, za to vděčíme neúnavné pionýrské práci nesčetné řady moravských badatelů, kteří si uvědomovali společenskou potřebu rozšíření historických pramenů pro dějiny Moravy a svoji aktivní činnost

ovlivňovali zájem o prehistorii i vlastivědu na Moravě.

Publikace má 198 stran, 265 ilustrací, z toho 35 barevných, německé a anglické resumé.

Autoři by uvítali možnost komisiho prodeje v muzejních institucích, a proto přicházejí s nabídkou předběžné objednávky na určitý počet kusů. Objednávací cena je 70,- Kč, doporučená prodejní cena je 80,- Kč.

Objednávku lze adresovat na adresu.

PREH - ART - EXPO, Mikšíčkova 42,

615 00 Brno

tel. 05/452 166 75

Národopisná výstava československá a střední Čechy je název 3. sv. ediční řady České

uměleckohistorické sbírky, které vychází pod patronací Nadace kulturního dědictví v nakladatelství W - servis Praha. Publikace byla vydána jako výpravný katalog k výstavě, kterou připravili pracovníci Středočeského muzea v Roztokách u Prahy při příležitosti 100. výročí konání Národopisné výstavy československé v Praze roku 1895.

Na dvaceti stránkách textu autorka PhDr. Ivana Kubečková nastínila společenskou situaci poslední třetiny 19. stol., která vyústila ve velkolepou demonstraci češství na NVČ v roce 1895. Pozornost věnuje nejdůležitějším aspektům organizačního zajištění celé monumentální akce včetně přehledu o koncepci a tematickém rozdělení výstavy.

Jako nejprínosnější se jeví zařazení stručné historie o vzniku a vývoji jednotlivých muzeí středních Čech, která přehlednou formou podává ucelený obraz 21 institucí regionu. Díky souhrnným informacím o středočeském muzejnictví v průběhu 100 let jeho existence se tato drobná publikace stává hodnotným přírůstkem do knihovny muzeologické literatury. Katalog je vybaven bohatým obrazovým materiálem, který zpracoval Petr Kříž. Cena katalogu je 30,- Kč a můžete si ho objednat na adrese:

Středočeské muzeum

Zámek

Roztoky u Prahy

tel. 02/ 396 189, fax: 02/396 411.

PRO INSTALACI VÝSTAV A STÁLÝCH EXPOZIC NABÍZÍME

Klips rámy typizovaných rozměrů i rámování do klips ráků dle Vašich požadavků.

Rámujeme obrazy do dřevěných a kovových ráků.

Rámování provádíme s reflexním sklem, antireflexním sklem, antireflexní akrylátovou fólií.

Pro informaci uvádíme část ceníku klips ráků (včetně DPH)

Rozměr (v cm)	sklo reflexní	sklo antireflexní
9 x 13	17,-	24,-
10, 5 x 15	20,-	28,-
13 x 18	27,-	33,-
18 x 24	39,-	45,-
21 x 29, 7	46,-	55,-
24 x 30	48,-	59,-
30 x 40	66	97,-
30 x 45	80,-	118,-
40 x 50	93,-	153,-
50 x 60	130,-	210,-
60 x 80	240,-	344,-
70 x 100	350,-	500,-

**Adresa prodejny: HAR KOV
Žitomířská 25
101 00 Praha 10
tel. a fax: 02/72 24 63**

Věstník Asociace českých a moravskoslezských muzeí a galerií 10/94. Vydává AMG.

Adresa redakce: Plzeňská 66, Praha 5, tel. 02/24 51 14 15, fax 02/53 35 71.

Náklad 700 Výtisků.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 1907/1993
ze dne 6. 10 1993.